

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3761/2019
05.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Жаклина Јовановић, адвокат из ..., против туженог Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3793/16 од 12.01.2018. године, у седници већа одржаној 05.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3793/16 од 12.01.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 431/15 од 19.05.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи као незаконито решење туженог ... -... бр. ...-.../... од 15.10.2013. године и ...-... бр....-.../... од 31.10.2013. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се пониште као незаконита решења туженог бр....-.../...-...-... од 08.11.2013. године и број ...-.../...-...-... од 20.11.2013. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужилцу врати на рад. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату материјалне штете у висини од 28.645,54 динара, за новембар 2013. године са законском затезном каматом од 01.12.2013. године, па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се у име тужилце уплате доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО запослених, доприноси за обавезно социјално осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприноси за осигурање за случај незапослености надлежном Фонду за осигурање за случај незапослености за новембар 2013. године. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужилце за накнаду трошкова парничног поступка, а седмим ставом изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 69.000,00.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3793/16 од 12.01.2018. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и поништено као незаконито решење туженог ...-... бр. ...-.../... од 15.10.2013. године и ...-... бр....-.../... од 31.10.2013.

године, у ставу другом изреке, па је поништено као незаконито решење туженог бр. ...-.../...-...-0.. од 08.11.2013. године и решење ...-.../...-...-... од 20.11.2013. године, као и у ставу трећем изреке и обавезан је тужени да тужиљу врати на рад (став први изреке). Укинута је првостепена пресуда у четвртном, петом, шестом и седмом ставу изреке и у том делу је враћен предмет првостепеном суду на поновно суђење (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП. Због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревизијом указује, ревизија се не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била распоређена на радно место ... код туженог у Одељењу за опште послове у згради ..., решењем од 12.06.2013. године. Усменим налогом помоћника директора и писменим налогом заменика директора Службе за опште послове од 23.07.2013. године, наложено је да ће тужиља због потребе посла, ... обављати у згради Градске управе у ул. 27. Марта бр.43-45 у Сектору за опште, превозне и угоститељске послове. Заменик директора Службе за опште послове поднео је предлог за покретање дисциплинског поступка против тужиље дана 24.07.2013. године због теже повреде радне обавезе и одбијања усменог налога помоћника директора туженог да се радно ангажује на пословима ... у другом објекту Градске управе. Наведено је да је тужиља одбила усмени налог и да је након тога по старом распореду дошла у ..., након чега је одбила пријем писменог налога и поступање по истом. Писменим налогом од 25.07.2013. године, тужиљи је наложено да због потреба Градске управе у наведеном периоду обавља послове ... у другој згради и тужиља је наведеним актом истовремено упозорена на последице непоступања. Решењем туженог од 15.09.2013. године, тужиља је оглашена одговорном због одбијања да поступи по усменом налогу од 19.07.2013. године и одбијања пријема писмених налога од 23.07.2013. године и 25.07.2013. године. На тај начин је учинила тежу повреду радне обавезе из члана 5. став 1. тач.1. и 8. Правилника о дисциплинској одговорности запослених и руководећих радника у Градској управи Града Београда и члана 59. став 1. тачка 8. Закона о радним односима у државним органима (одбијање налога послодавца без оправданог разлага, одбијање послова радног места на које је запослени распоређен и неизвршење радних обавеза). Због тога је тужиљи изречена дисциплинска мера престанак радног односа. Приговор тужиље против првостепеног решења одбијен је решењем од 31.10.2013. године. Тужиљи је решењем од 08.11.2013. године престао радни однос дана 05.11.2013. године због изречене дисциплинске мере престанка радног односа, а приговор тужиљи против наведеног решења одбијен је решењем туженог од 20.11.2013. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да је тужила извршила тежу повреду радне обавезе – неизвршавање или несавесно, неблагоприятно и неажурно вршење радних обавеза, односно одбијање и вршење послова радног места на које је запослени распоређен или одбијање налога начелника Градске управе или руководећих радника без оправданог разлога, због чега је по оцени тог суда, престанак радног односа законит. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када поништио као незаконито решење туженог којим је тужили отказан уговор о раду, дајући јасне, потпуне и правилне разлоге, па наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Према члану 14. Закона о радним односима у државним оргнима („Сл. гласник РС“, бр.48/91...23/13), ако потребе државног органа захтевају, функционер који руководи државним органом може распоредити запосленог на друго радно место у истом органу које одговара његовој стручној спреми и радним способностима. Запослени у државном органу дужан је да извршава налоге функционера који руководи државним органом, односно непосредног руководиоца ако су они у у границама закона (члан 22. ст.1-4. Закона). Против сваког решења или другог акта којим је одлучено о правима и обавезама, запослени, односно постављено лице има право да поднесе приговор (члан 71. Закона). Начелник градске управе врши распоређивање запослених у градској управи (члан 90. Одлуке о Градској управи града Београда).

Правилна је оцена другостепеног суда да налози од 23.07.2013. године и 25.07.2013. године упућени тужили не представљају радне налоге, већ да је реч о одлукама о распоређивању на друго место рада коју по интерном акту туженог доноси начелник управе и која у циљу правне заштите запослених, мора бити донета у писменој форми са образложењем и поуком о правном леку. У одсуству такве одлуке туженог, радња (понашање) које се тужили ставља на терет не представља тежу повреду радне обавезе и основ престанака радног односа, будући да тужила није неправдано одбијала радни налог послодавца, као ни послове на које је распоређена. Због тога је решење правилно поништено као незаконито, а тужена обавезана да тужилу врати на рад, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Како се ревизијским наводима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић